Anul al 57-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 207 Marți 30 Iulie 1940
8 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

CONTACTUL CU PROVINCIA

Provincia, cu toate nevoile ei multiple și legitime, a început, în fine, de câtăva vreme, să fie mai prezentă ca în trecut în preocupările centrului. De fapt, însăși întemeierea rezidențelor regale a avut ca punct de plecare — și totdeodată ca țintă de atins — o mai îngrijită gospodărire a intereselor regionale, o mai îndeaproape cunoaștere și satisfacere a nevoilor provinciale. Și cum în toate rosturile omenești, ceeace însuflețește lucrul și dă valoare practică sforțărilor închinate binelui obștesc, este inițiativa și priceperea celui pus să conducă, acolo unde s'au găsit rezidenți de ispravă, cu tragere de inimă pentru sarcina ce li s'a încredințat, s'a putut face treabă bună, cu mijloace modeste și fără niciuna din tobele reclamei, de care lumea este azi până în gât sătulă.

Vrednicii de acestea s'au dovedit în cuprinsul unor rezidenții și cu prilejul primirii, găzduirii și înrostirii zecilor de mii de refugiați din Bucovina și Basarabia, pribegi ai propriului lor pământ.

Printre rezidențele regale, care și-au câștigat un loc de vrednicie în recunoașterea și recunoștința românească, trebue pusă și rezidența ținutului Prut, care, pe lângă ostenelile depuse în numeroase lucrări de interes obștesc, continuă să desfășoare și o muncă fără preget în opera de încartiruire și de asistență a refugiaților. Și să nu se uite că acest ținut are de luptat cu mari greutăți materiale, dacă ținem seama că două din județele ce-i aparțineau (Soroca și Bălți) au fost pierdute prin reanexarea Basarabiei.

Dar tot pe linia de preocupare închinată intereselor provinciei, avem de înregistrat inspecțiunile d-lui subsecretar de stat al economiei naționale în regiunile din Nordul Moldovei și din Bucovina, cum și cele din zilele acestea dela granița de Vest, unde, împreună cu autoritățile locale, a cercetat pe teren — și aceasta în urma dispoziției date de însuși președintele consiliului de miniștri, înainte de plecarea la Salzburg — modul în care măsurile guvernului în folosul populației sunt aduse la îndeplinire. Sunt supuse unui examen atent în deosebi problema aprovizionării populației cu produse de prima necesitate, colaborarea comerțului și industriei la îndestularea piețelor din centrele orășenești și a cooperației pentru nevoile populației rurale, astfel ca lipsurile și scumpetea lucrurilor să nu aducă suferință în rândurile populației cu mijloace modeste.

Contactul ce se ia astfel între conducerea centrală și nevoile provinciei este bine venit, iar adâncirea lui, urmată fără zăbavă de măsurile practice de îndreptare, va aduce nu numai destindere și înseninare în rândurile populației provinciale, dar și un spor binefăcător de încredere în cârmuitori și în metodele lor de lucru. In ceasurile grele de azi, un asemenea contact poate fi și o sursă de înviorare și de galvanizare a sufletelor pe linia de solidaritate și de hotărâre pe care ne-o poruncesc interesele superioare ale neamului.

Deci, să se stărue pe drumul început.

Strângeți fierul și orice alt metal, fiind necesare apărării naționale.

NOUA ORDINE ECONOMICĂ EUROPEANĂ

Cum comentează Giornale d'Italia discursul d-lui Funk

Roma, 27 (Rador). — *Giornale d'Italia constată că în recentul discurs al d-lui Funk, ministrul Economiei Reichului, sunt trei puncte, care trebuesc subliniate:*

1) Necesitatea de a crea o nouă ordine economică europeană, bazată pe concentrarea intereselor și activităților naționale.

2) Colaborarea între cele două puteri ale axei pentru formarea și desăvârșirea nouei ordine.

3) Posibilitatea de a elimina aurul din sistemul schimburilor și relațiilor economice internaționale.

Este vorba, scrie ziarul, să se înlocuiască economia europeană, pulverizată la Versailles, unde se creiaseră state mici incapabile de o viață economică individuală, printr'un sistem de economie controlată, având ca bază nu un teritoriu național, ci o zonă europeană mai vastă, cu excluderea hegemoniilor și răspunzând mai bine necesităților elementare.

D. Funk prevede că puterile axei vor fi baza nouei ordine, consacrând astfel recunoașterea reciprocă a spațiilor vitale. Revizuirea sistemelor politice în raport cu problema materiilor prime în Europa și în afară de Europa va depinde de nouile directive ale nouei economii.

Este natural, încheie ziarul, că în aceste condiții problema aurului va lua aspecte noui și va pierde mult din valoarea sa, care a fost până acum vitală. Valoarea aurului va fi înlocuită prin valoarea muncii și a producției. Astfel, discursul d-lui Funk deschide orizonturi noui.

MARȘUL VICTORIEI

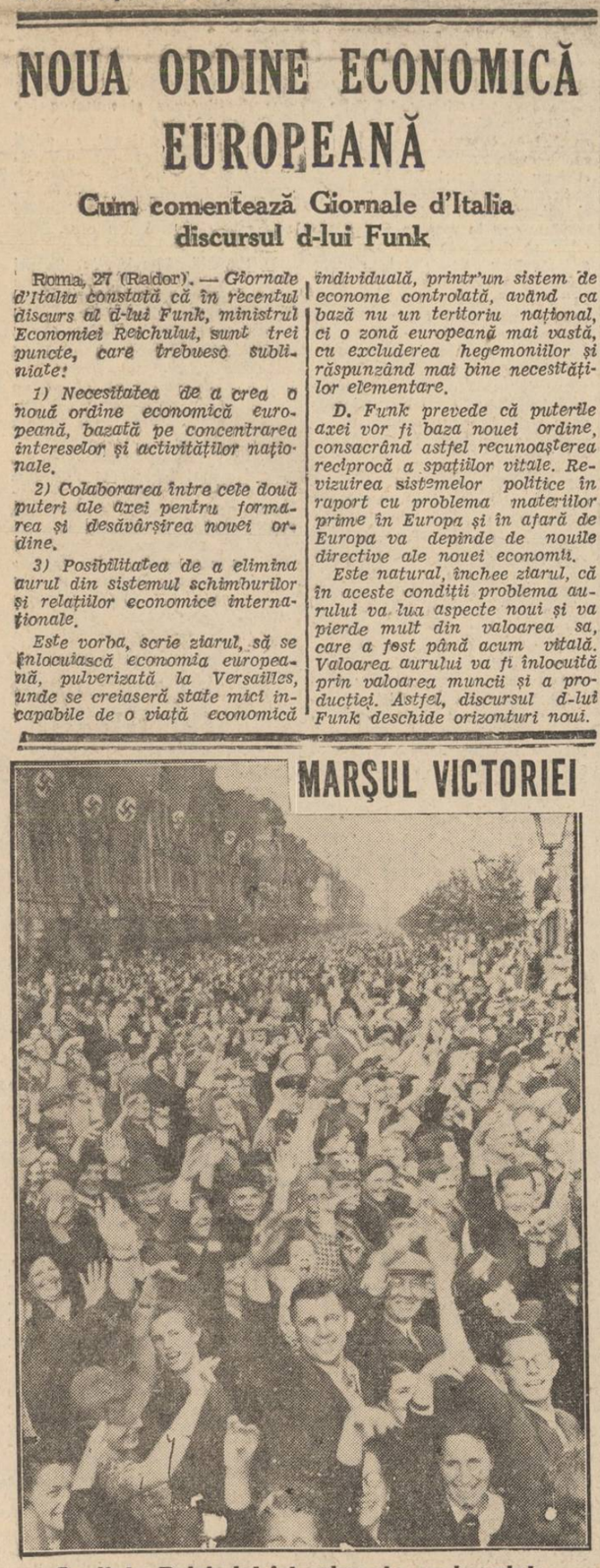

Capitala Reichului își primește regimentele victorioase

DIN NOU RĂSPUNDEREA

Problemele determinismului și liber arbitrului au făcut să curgă multe râuri de cerneală din condeiele filosofilor și teologilor cari, ținând fiecare la convingerile sale, căutau să le impună ca o noutate absolută în calea de urmat a oamenilor față de semenii lor, iar discursurile și discuțiile cari produceau torente de elocință în favoarea uneia sau a alteia din cele două teze păreau că nu vor mai avea sfârșit niciodată. Incepuse să mijească aurora democrației, care dăduse naștere acestor discuțiuni, menite să pue capăt regimurilor absolutiste și nu permiteau sub nici o formă să se pue problema responsabilității cuiva, mai ales în materie politică.

Cu triumful marei revoluții franceze dela 1789 principiul responsabilității a intrat ca temelie în toate constituțiunile și legile popoarelor hotărîte să o rupă cu trecutul. Azi nu se mai concepe alcătuire socială cât de mică ori cât de mare, fără ca să fie prevăzută și responsabilitatea membrilor ei.

S'a recunoscut deci liberul arbitru ca criteriu al personalității, s'a deslegat conștiința de încătușarea în care era prinsă și s'a dat cel puțin în mod teoretic omului putința de a se recunoaște singur stăpân pe hotărîrea și faptele sale. De atunci legile au fixat aproape precis cadrul și limitele responsabilității în materie civilă și penală, însă nu s'au atins decât foarte vag de responsabilitatea politică. Și poate tocmai aceasta era mai necesar de stabilit, în regimurile de azi, democratice sau absolutiste.

In vremea aceasta de răscruce de veacuri, într'o țară în care s'a uzat și s'a abuzat în ultimul timp de democrație, telegramele ne-au adus știrea că se cere cu insistență aplicarea responsabilității în materie de politică.

Este vorba ca d. Daladier, fost prim-ministru, ministru de război și ministru de externe al Franței, ca și d. Campinchi, fost până în ajunul dezastrului ministru al marinei, să fie dați în judecată și să răspundă înaintea națiunei de faptele lor. Nu se cunosc până acum imputările ce li se aduc celor doi din ultimii mari conducători ai Franței.

De sigur nu trebue să se procedeze decât cu mare precauțiune și cu grija unei profunde imparțialități în materia responsabilității politice, dar când prezentul ca și viitorul unei țări sunt periclitate din cauza faptelor politice, responsabilitatea trebue cercetată.

STELIAN POPESCU

In ședința Reichstagului dela 19 Iulie, când cancelarul Hitler a rostit marele său discurs, contele Ciano, aplaudă declarațiile Fuehrerului, manifestând astfel încă odată solidaritatea de nesdruncinat a axei

SCHIMBUL DE POPULAȚIUNI

STABILIREA FRONTIERELOR ETNICE

Dacă problema naționalităților s'a rezolvat în Europa centrală și sud-orientală prin aplicarea principiului etnic majoritar, al liberei determinări, și în unele regiuni prin plebiscite, acea a minorităților, rămase în grupe relativ neinsemnate în statele ce au realizat unitatea lor națională, nu poate să fie pusă pe același plan cu cea dintâi.

Acum câțiva ani, d. Roosevelt, președintele republicei Statelor Unite americane, a declarat că după războiul mondial problema naționalităților din Europa a fost rezolvată în mod pe cât posibil satisfăcător, de oarece câteva zeci de milioane de oameni s'au încadrat în națiunile din care fac parte; iar cele câteva milioane de minorități ce au mai rămas în diferite state nu trebue, sub nici un pretext, să creeze nemulțumiri și litigii, ce ar turbura și încorda relațiunile dintre state și ar pune în primejdie pacea.

D. Roosevelt a încheiat declarația sa cu un consiliu și cu o invitație adresată celor ce agită problema minorităților pe plan internațional și urmăresc, de fapt, expansiuni teritoriale.

Consiliul: să pună mai mult preț pe binefacerile păcei.

Invitația: să caute soluția logică și echitabilă, care exclude punerea iarăși în discuție a iritantei și primejdioasei chestiuni a frontierelor.

Care ar fi acea soluție logică și echitabilă?

Un etnolog francez, prof. George Montandon, care a publicat studii privitoare la rase, popoare și naționalități, a recunoscut că frontiera statică pacifică ar fi aceea naturală-geografică, dar cum ea, mai cu seamă în Europa, nu coincide pretutindeni cu cea etnică, a formulat următoarea teorie:

„Frontiera geografică trebue să mărginească ceva concret: ea trebue în alți termeni să corespundă unei frontiere etnice".

Acolo unde există însă strămutări de-oparte și de alta a frontierei, din cauza infiltrațiilor elementelor străine în blocurile ce constituesc națiunile, etnologul francez a propus aplicarea unui nou

(Continuare în pag. 2-a)

D-NII GIGURTU ȘI MANOILESCU LA ROMA

MINIȘTRII ROMÂNI AU AVUT O INTREVEDERE CU CONTELE CIANO ȘI AU FOST PRIMIȚI DE DUCELE MUSSOLINI

Roma, 27 (Rador). — Agenția „Stefani" transmite următorul comunicat:

Primul ministru român, d. Ion Gigurtu, și ministrul afacerilor străine al României, d. M. Manoilescu, după întrevederea pe care au avut-o la Palatul Chigi cu ministrul afacerilor străine al Italiei, au luat parte la dejunul oferit în onoarea lor de contele Ciano, în saloanele vilei Madama.

La ora 16 și 40, însoțiți de mnistrul României la Roma, de ministrul Italiei la București și de înalții funcționari ai ministerului afacerilor străine, oaspeții români s'au dus să semneze în registrul dela Palatul Quirinal și să depună coroane la mormântul Soldatului Necunoscut, la Pantheon și la monumentul victimelor revoluției fasciste.

La ora 17 și 50, oaspeții s'au dus la Palatul Veneția, unde au fost primiți de contele Ciano, ministrul afacerilor străine al Italiei.

Zece minute mai târziu, ei au fost primiți de Duce, în prezența contelui Ciano.

CE SPUN CERCURILE POLITICE ȘI ZIARELE ITALIENE

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Roma, 27 Iulie

Vizita miniștrilor români, d-nii Ion Gigurtu și Mihail Manoilescu, la Roma, s'a terminat cu o lungă și cordială convorbire cu Ducele, convorbire asupra căreia nu s'a dat încă nici un comunicat. Șederea oaspeților români a fost scurtă, dar inimoasa primire ce li s'a făcut, atât de autoritățile italiene, cât și de popor, dovedește că vizita a fost agreată și că va da rezultate bune.

Cercurile politice italiene n'au ieșit încă din rezerva de zilele trecute, lucru ușor de înțeles dată fiind natura întâlnirii, care nu permite să se dea lămuriri în momentul de față. Așa dar, orice presupuneri sunt hazardate și inoportune. In orice caz, se poate spune că tonul presei românești cu ocazia acestui eveniment, presă din care ziarele italiene publică lungi extrase, e judecat în sensul că România a înțeles situația și e dispusă să colaboreze cu mare spirit de înțelegere la opera de reconstrucție europeană începută de axă.

Ziarele italiene, reflectând rezerva menținută de cercurile politice locale, comentează totuși întâlnirea dela Roma.

Ziarul „Tribuna" amintește astă seară părerea pe care noi am și exprimat-o, anume aceea că conversațiile dela Roma înseamnă o dată de neuitat în istoria politicii europene din momentul de față.

Ziarele italiene comentează pe larg vizita miniștrilor români la Roma, scoțând în evidență ecoul ei internațional și publicând fotografiile oaspeților.

E. C.

Rostul intrevederilor dela Salzburg

Berlin, 27 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite:

Cercurile străine din Berlin acordă cel mai viu interes întrevederilor dela Salzburg, al căror scop este de a limpezi problemele relative la spațiul din sud-estul Europei.

In cercurile germane se reamintește iarăși că Germania și Italia sunt amândouă interesate ca pacea să fie menținută în acest spațiu și pentru motive economice.

Se constată în aceleași cercuri că Anglia ar voi ca acest spațiu să rămână un focar de incendiu. Este semnificativ în această privință, de exemplu, faptul că Anglia, după ce timp de 22 ani s'a pronunțat pentru menținerea statu quo-ului în sud-estul Europei, a îmbrățișat deodată revendicările revizioniste și aceasta numai cu scopul de a păstra aici un focar de incendiu și de a se amesteca din nou, ca element provocator, în chestiuni, care n'o privesc.

La Berlin, domnește părerea că o pace nu este cu adevărat garantată decât atunci când popoarele și statele interesate se pun de acord asupra chestiunilor aflate în litigiu, reglementându-le în conformitate cu justiția și cu rațiunea.

LONDRA DECLARĂ CĂ N'A PRIMIT NICI-O PROPUNERE DE PACE

Londra, 27 (Rador). — Agenția „Reuter" transmite:

In America a fost publicată o informație, după care Cancelarul Hitler ar fi trimis unele propuneri de pace prin mijlocirea Regelui Gustav al Suediei.

La Londra se declară oficial că guvernul britanic n'a primit dela Stockholm nicio propunere de pace.

NENOROCIREA DINTR'O MINĂ IUGOSLAVĂ

— 11 LUCRATORI MORȚI ȘI 10 GRAV RANIȚI —

Belgrad, 27. (Telegraph Orient). — **In mina de cărbuni din Alexinac, lângă Niș, s'a întâmplat azi o groaznică catastrofă. In galeriile denumite „Sf. Alexandru" s'a format gaz metan care a explodat. Dintre lucrători 11 au murit imediat, 10 sunt grav răniți, iar 30 alții au fost acoperiți de dărâmături și numai cu greu au putut fi scoși la lumina zilei. Autoritățile au început o anchetă severă.**

GIBRALTARUL ȘI SUEZUL

GHEILE STRATEGICE ALE MEDITERANEI

In Mediterana punctele cele mai sensibile ale Marei Britanii sunt Gibraltarul și Suezul, cheile strategice ce comandă căile maritime din Atlantic în marea Mediterană, marea Roșie și oceanul Indian.

Bazele britanice dela Malta, Cipru și Alexandria n'ar însemna nimic dacă cele două chei strategice ar trece în mâinile altora. De aceea Gibraltarul a luat o și mai mare importanță în strategia navală a Marei Britanii de când s'a deschis comunicația maritimă prin canalul Suez.

De fapt, căile de apă prezintă importanță, — strâmtoarea Gibraltarului, care are o lungime de 60 km., ca și strâmtoarea Dunării dela Porțile de fier-Cazane, și o lărgime de 14 km. ce face legătura între oceanul Atlantic și marea Mediterană, și canalul artificial Suez ce face legătura între marea Mediterană, marea Roșie și oceanul Indian.

Ca să controleze aceste două căi de apă de legătură Marea Britanie a căutat să-și asigure dominația „stâncei" dela Gibraltar și a Egiptului, pe teritoriul căruia este canalul Suez.

Să nu se creadă că Marea Britanie ar fi urmărit mai de mult să pună stăpânire pe cele două chei strategice. Politica acestei mari puteri a fost totdeauna paradoxală. Gibraltarul a fost cucerit de englezi în cursul războiului împotriva Spaniei din 1701—1704, pe care l-a susținut împreună cu aliații

(Continuare în pag. 2-a)

Ocuparea Gibraltarului de către Spania în 1727

1) Lagărul spaniol din St. Roch; 2) Baterii spaniole; 3) Marșul asupra Gibraltarului; 4) Fort spaniol și baterie atacate de corăbiile engleze; 5) Lagăr spaniol în fața Gibraltarului; 6) Fortăreața Gibraltar; 7) Baterii în stâncă; 8) Castelul; 9) Mine cari au explodat în stânci; 10) Orașul Gibraltar; 11) Portul; 12) Corăbii engleze